

Eerste gegevens Regionaal Meetnet in aantocht

Was groei in het verleden een belangrijke doelstelling van Eindhoven Airport, tegenwoordig zijn een goede balans tussen gezondheid, leefbaarheid en economie en een goede relatie met de omgeving de belangrijke uitgangspunten. Het Regionaal Meetnet kan daarbij van waarde zijn. 'Drie jaar geleden is het project gestart, binnenkort bespreken we de eerste resultaten.'

Hoe je de uiteenlopende belangen rond een luchthaven met elkaar in balans brengt, dat weet eigenlijk niemand. Of liever: *nog* niemand. We gaan dat in Eindhoven uitvogelen, aldus Roel Hellemons, directeur van Eindhoven Airport. 'Zowel de regiogemeenten als Eindhoven Airport willen proeftuin zijn voor de landelijke luchtvaart en het ministerie van I & W heeft onze aanvraag hiervoor bevestigd. Deze proeftuin vloeit voort uit het adviesrapport 'Opnieuw verbonden', opgesteld door Pieter van Geel. Een van de vijf speerpunten uit dat rapport is sturen op verbetering van de luchtkwaliteit. Het Regionaal Meetnet en het Luchthaven Eindhoven Overleg (LEO), dat vier keer

per jaar plaatsvindt, helpen ons daarbij. We monitoren de uitstoot en bespreken de resultaten in het overleg.'

Data verzamelen en duiden

Het Regionaal Meetnet bestaat uit bijna 50 vaste meetpunten in Zuidoost-Brabant. Ze meten onder meer de hoeveelheid fijnstof, ultrafijnstof en stikstofdioxide (in een later stadium zal daar geluid aan worden toegevoegd). Het meetnetproject is zo'n drie jaar geleden opgestart. Het meetnet is nu twee jaar operationeel. De eerste resultaten worden dit najaar besproken, aldus wethouder Eric Beex (Eersel) en stuurgroep lid van het Regionaal Meetnet. 'Maar daar moet je niet meteen wonderen van verwachten. Ten eerste vergt het tijd om de gegevens te duiden, zodat we de juiste conclusies trekken. Daarom zijn partijen als de GGD, TNO, RIVM en de Universiteit Utrecht bij ons aangesloten. Binnenkort bespreken we zowel ambtelijk als bestuurlijk de eerste resultaten. En ten tweede heb je eigenlijk meetgegevens over meerdere jaren nodig om trends te kunnen ontdekken.'

Eindhoven Airport wacht dat niet af en doet volgens Hellemons ondertussen wat het kan. 'Zo zijn we bezig met de elektrificatie van alle vervoer op de grond. Dat zorgt voor minder vervuiling en minder lawaai. Verder stimuleren

wij vliegmaatschappijen om met nieuwere, schonere vliegtuigen op Eindhoven Airport te vliegen. Ze betalen in dat geval minder aan landingsrechten dan wanneer ze oudere, vervuilende types inzetten. Het is trouwens een heel gepuzzel. Zo weten we dat sommige stillere vliegtuigen meer NOx uitstoten; de zogenaamde NOx-paradox. Ook kunnen wij niet zomaar een aantal vluchten schrappen; vliegmaatschappijen hebben immers landingsrechten. Daarom gaan we nu uit van een bepaalde toegestane hoeveelheid geluid waar we binnen moeten blijven en verminderen we zo veel als mogelijk onze emissies.'

Werk aan de winkel

Vraag een burger welke overlast een vliegveld geeft en hij zal zeggen: herrie. Maar voor Beex is een andere factor urgenter: het fijnstof – en dan vooral het ultrafijnstof. 'Daar merken we weinig van, maar we weten inmiddels dat ultrafijnstof via de longen in het bloed kan komen, wat kan leiden tot hartproblemen. Meten is weten; pas als je weet hoe de situatie is kun je de juiste maatregelen nemen.' Hellemons: 'Het is een kwestie van tijd, maar op termijn wordt de lucht schoner.' Beex: 'En dat is maar goed ook, want volgens de GGD voldoet de luchtkwaliteit nergens in Brabant aan de normen van de Wereldgezondheidsorganisatie. Er is werk aan de winkel. Het gaat immers om onze gezondheid.'

Roel Hellemons (links) en Eric Beex

Meten & weten Eerste meetresultaten geanalyseerd

Als onderdeel van het Regionaal Meetnet worden jaarlijkse rapportages samengesteld over de heersende luchtkwaliteit in Zuidoost-Brabant. Voor het meetjaar 2021 is deze jaar-rapportage, de eerste rapportage in het kader van het Regionaal Meetnet, in afronding. Wat hebben we dit eerste meetjaar geleerd? Waar liggen de aandachtspunten en uitdagingen? En hoe kunnen we samen onze kennis verder vergroten? In het rapport worden de eerste inzichten behandeld waarmee concrete stapjes richting schonere lucht weer wat dichterbij komen.

In 2021 waren binnen het Regionaal Meetnet meetlocaties actief in zowel stedelijk, luchthaven als buitengebied. Op deze locaties meten sensoren PM₁, PM_{2,5} en PM₁₀ gemeten, alsmede NO₂. De 3 meetlocaties rondom de luchthaven meten ook UFP. Op alle stoffen zijn analyses uitgevoerd waarbij gekeken is naar

hoe deze stoffen zich gedragen in de atmosfeer en welke bronnen daar mogelijk aan bijdragen in Zuidoost-Brabant. Daarbij wordt gekeken naar het verloop in ruimte en tijd; zien we bijvoorbeeld de invloed van de spits terug op locaties met veel verkeer? Is er een verschil te zien tussen de luchtkwaliteit doordeweeks en in het weekend? Hoe verhoudt de luchtkwaliteit in het buitengebied zich ten opzichte van de stad? En wat zien we rond de luchthaven?

Naast de jaarrapportage 2021 wordt er tijdens de bijeenkomst 'Meten en dan? Samen doen!' op 13 oktober aandacht besteed aan de resultaten van 2021. Dit gebeurt onder andere via de workshop Meten & Weten. U bent van harte welkom om [hieraan deel te nemen](#) en met ons het gesprek aan te gaan over de eerste inzichten over de regionale luchtkwaliteit Zuidoost-Brabant.

PM₁₀ = fijn stof met relatief grote deeltjes tot 10 micrometer
PM_{2,5} = fijn stof met kleinere deeltjes tot 2,5 micrometer
NO₂ = stikstofdioxide, gasvormig. Als NO₂ in de lucht reageert met andere stoffen, kan secundair fijn stof ontstaan.
UFP = ultra fine particles, zeer kleine deeltjes ultrafijn stof in de lucht (<0,1 micrometer). Ultrafijn stof komt in het algemeen van industrie, weg- en vliegverkeer en scheepvaart.

UITNODIGING 13 OKT Interactieve co-creatie bijeenkomst

Wij nodigen je van harte uit voor de bijeenkomst 'Meten en dan? Samen doen!' van het Regionaal Meetnet Lucht & Geluid, op donderdagmiddag 13 oktober. Op deze middag neemt dagvoorzitter Tom Vaessen ons mee door het gevarieerde programma met interessante sprekers, interactieve workshops en co-creatie sessies. We gaan het hebben over het 4 x WIN principe, de complexiteit van onze opgave, onze eerste meetresultaten en nieuwste inzichten rondom gezondheid. Ook gaan we met elkaar in gesprek als basis voor concrete vervolgstappen richting een gezonde en schone leefomgeving in Zuidoost-Brabant. Samen gaan we doen! Tot 13 oktober!

WANNEER Donderdag 13 oktober 2022, van 12.30 tot 17.00 uur.

WAAR Parktheater Eindhoven, Elzentlaan 50, 5615 CN

VOOR WIE gemeenten en partners Regionaal Meetnet (zowel ambtenaren als bestuurders en raads- en Statenleden zijn van harte welkom), ondernemers en bedrijven, studenten, burgers en andere belangstellenden voor het onderwerp lucht & geluid.

AANMELDEN Je kunt je tot 30 september aanmelden, deelname is gratis. Voor vragen mail naar meetnet@odzob.nl

De uitnodiging met het programma is te downloaden onder 'documenten' op www.odzob.nl/meetnet

HIER AANMELDEN

SLA-participatiedag 16 november

Op 16 november 2022 van 11.00 – 16.30 uur organiseert het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) in het kader van het Schone Lucht Akkoord de Luchtmeetdag. Waar ze vorig jaar nog een online participatiesessie organiseerden, verwelkomen ze u dit jaar (hopelijk) op het RIVM.

Op het programma staan verschillende sessies. Zo is er een samenwerkings-sessie over wat de provincie kan betekenen voor gemeenten en burgerinitiatieven die de luchtkwaliteit willen meten met sensoren. Er is ook de mogelijkheid om zelf – onder begeleiding van RIVM'ers – met uw eigen data aan de slag te gaan met de Samen Analyseren Tool. Het [voorlopige programma](#) vindt u op de website van het RIVM.

De bijeenkomst is bedoeld voor iedereen – van ambtenaar tot burgerwetenschapper – die zich bezighoudt met *citizen science* en het meten van de luchtkwaliteit, of die hier graag meer over wil weten. Aanmelden kan [via dit formulier](#).